

POPÁLENINOVÝ ÚRAZ U DĚTÍ

MUDr. Ludomír Brož, MUDr. Jiří Kripner

Klinika popáleninové medicíny 3. LF UK a FNKV, Praha

DEFINICE

Popálení je stav, kterým kožní buňka reaguje na působení zevních teplot nepříznivých pro živou tkáň. Tyto teploty mohou vést k místním i celkovým změnám, které při rozsáhlém postižení mohou ohrozit život popáleného pacienta.

EPIDEMIOLOGIE

je ovlivněna

- věkem (převaha dětí do 3 let)
- pohlavím (převaha chlapců)
- prostředím

PŘÍČINY A ČETNOST ÚRAZŮ

Příčiny

1. horká pára nebo tekutina (výrazná příčina do 2 let věku)
2. kontakt s horkým tělesem
3. plamen
4. elektrický proud
5. chemikálie
6. nízké teploty
7. ionizující záření

FAKTORY URČUJÍCÍ ZÁVAŽNOST PORANĚNÍ

- mechanismus úrazu
- rozsah postižení
- hloubka postižení
- lokalizace postižení
- věk pacienta
- předchorobí

DIAGNOSTIKA HLOUBKY ZRANĚNÍ

I. stupeň

II. a stupeň

II. b stupeň

III. stupeň

erytém, bez poškození kožního krytu
puchýře, spodina růžová, kapilární návrat +, výrazná bolestivost
puchýře stržené, spodina sytě červená, bez kapilárního návratu
barva bílá, hnědá až černá, povrch suchý, na dotyk nebolestivé

ROZSAH ZRANĚNÍ

udáváme v % nebo cm² – podle Lund – Bowder tabulky – 1% je přibližně obrys ruky pacienta

PRVNÍ POMOC

A: laická

- zamezit dalšímu termickému působení
- uvést pacienta do klidu
- chlazení ploch studenou vodou 8 °C (při rozsáhlém postižení chladíme pouze obličej, krk, ruce)
- při nerozsáhlém postižení šetrný transport do zdravotnického zařízení

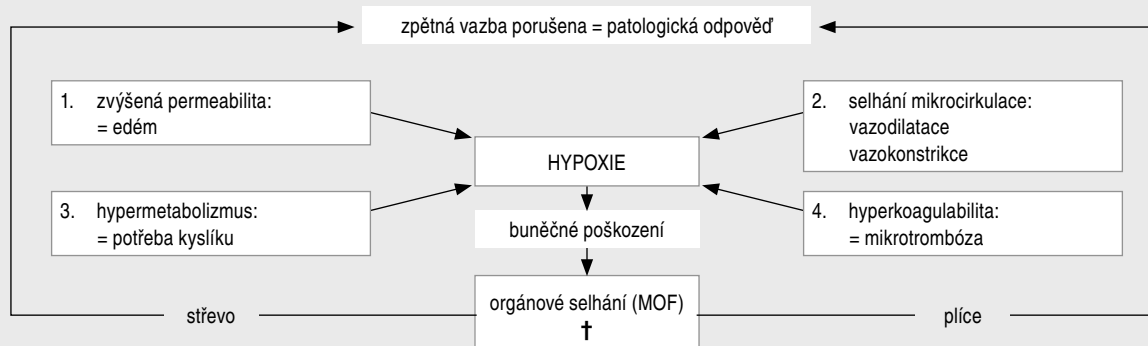
B: lékařská	• pokračovat v chlazení • i. v. podání analgezie nebo sedace • sterilní ošetření ploch • na základě závažnosti úrazu rozhodnout o způsobu další léčby • ev. transport na specializované pracoviště
LÉČBA	
A: ambulantní	
B: nemocniční	• specializované pracoviště • dětská chirurgie
Ambulantní	• musí být šetrná, dítě netraumatizovat • za sterilních kautel - I° chlazení, dexpanthenol (Panthenol spray) - II° perforovat puchýře a použít jako provizorní biologický kryt, zabránit vysušování spodiny (tyl, obklady s Furantoinem, chloraminem)
Nemocniční	• definitivní ošetření popálených ploch a zvážení dalšího postupu v léčbě 1. konzervativní 2. operační
Rozsáhlé popálení	• komplexní celková léčba • pokračování v tekutinové resuscitaci, umělá plicní ventilace (UPV) • monitorace klinického stavu dítěte • parenterální a enterální výživa • prevence a léčba infekčních komplikací • operační léčba – nekrektomie, xenotransplantace a autotransplantace • spolupráce s rodiči v průběhu léčby • rehabilitace, péče o transplantované a odběrové plochy

STADIA LÉČBY TERMICKÉHO ÚRAZU

I. šokové

II. akutní

III. rehabilitační a rekonstrukční

POPÁLENINOVÉ TRAUMA**Nerozsáhlé** – lokální, zánětlivá odpověď**Rozsáhlé** – systémová, zánětlivá odpověď**ZÁVĚR**

Popáleninový úraz je dynamický děj, jehož podcenění v první fázi léčby přináší komplikace v průběhu léčby. Hluboké popálení zanechává vždy trvalé následky kosmetického rázu, při nepříznivé lokalizaci i následky funkční, ale nejpodstatnější jsou následky psychické.